*І чужому научайтесь
Й свого не цурайтесь ...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St, Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 63. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-го КВІТНЯ 1964 — 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 3, 1964 — No. 63. VOL. LXXI.

БРАЗИЛІЙСЬКІ ПОВСТАНЦІ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ПЕРЕМОГУ

ПРОКОМУНІСТИЧНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ҐУЛЯРТ ВТІК ЗІ СТОЛИЦІ; ЙОГО МІСЦЕ ЗАЙНЯВ ПРЕЗИДЕНТ ПАЛАТИ ПОСЛІВ РАНІЄРІ МАЗЗІЛІ; ҐУЛЯРТ В ПОРТО АЛЕҐРЕ ХОЧЕ ПРОТИСТАВИТИСЯ ПОВСТАНЦЯМ

Ріо де Жанейро. — 1-го квітня міністер війни повідомив про те, що президент Ґулярт зрезиґнував із свого становища після того, як більшість збройних сил країни виступила була у вівторок 31-го березня проти нього, а військовиків підтримала була більшість губернаторів провінцій. Провід протиґуляртських сил повідомив одночасно, що президентське становище займає, згідно з конституцією Бразилії, президент Палати Послів — Ранієрі Маззілі. Ґулярт утік із Ріо де Жанейро до нової столиці — міста Бразилії, але і там не міг довше затриматися і відлетів до міста Порта Алеґре, що є столицею провінції Ріо Гранде до Суль, бо командант Третьої армії, що стоїть в тій провінції, генерал Лязаріо Перейра Телес підтримує Ґулярта. Але радіові вістки у вівторок вранці повідомили, що інші військові провідники є проти Ґулярта, і проти Порто Алеґре мають бути вислані військові з'єднання, щоб змусити до капітуляції Ґулярта, проти якого є також і парлямент. Ґулярта підтримують тільки ліві робітничі організації, разом із комуністами. Після втечі Ґулярта із столиці відбулися проти нього демонстрації, гаслом яких було: в обороні загроженої демократії. Повідомляють, що перед втечею з Бразилії Ґулярт видав був декрет про перейняття на власність держави газолінових стацій і цим декретом обняті американські фірми Ессо, Тексас, Атлантик і Шелл. Ґулярт заперечує свою резиґнацію і каже, що його мандат не скінчений. В Ріо де Женейро заарештовано губернатора цісї провінції Бадіґера Сільвейру, бо він був прихильником Ґулярта. Вашинґтон не зайняв урядового становища до подій в Бразилії, хоч приватно не скриває задоволення з того, що Ґулярта заступив політик золотої середини — голова Палати Послів Маззілі. З урядових кол заявляють, що не буде труднощів у визнанні нового уряду, бо зміна на становищі президента відбулася законним шляхом: після уступлення президента його місце зайняти має президент Палати Послів — і так в цьому випадку сталося. Ґулярт привів Бразилію до економічної пропасти і в останніх місяцях почав нищити демократичні установи країни, хотячи зробити її тоталітарною державою. В цьому підтримували його комуністичні провідники із робітничих та селянських кол а також студенти. Говорять, що Ґулярт вже 1-го травня цього року хотів проголосити синдикалістичний соціялістичний режим та розв'язати Парлямент. Але проти цих плянів виступили помірковані кола, головним чином військові провідники, які бажають зберегти демократичний лад в державі та конституційні права. Голова Палати Послів — Ранієрі Маззілі належить до поміркованих, і тому можна передбачати, що бунт військовиків не зліквідує демократичного устрою і збереже конституційні права, не даючи влади в руки військової хунти, як це часта буває в латиноамериканських державах. Ґуляр має 46 років, а Маззілі — 53. Маззілі вже був виконним президентом країни в 1961 році, коли військовики старалися не допустити до президентури прокомуністичного Ґулярта. Тоді Маззілі урядував із підтримкою військових кол. Тепер збройні сили Бразилії дальше його підтрилують.

Президент плянує оглянути місцевості з більшим числом безробітних

Остін, Тексас. — Президент Джансон заявив під час побуту в Тексасі, що він плянує особисто оглянути ті райони цісї країни, в яких від довшого часу є більше число безробітних і внаслідок цього обнизилася життєва стопа населення. Президент сказав, що не думає оглядати з літака понищені землетрусом місцевості на Алясці, бо це зробили обидва тамошні сенатори разом із губернатором Аляски. Президент знов повторив свою думку про те, що він не погоджується з сенатором демократом, головою Сенатської Комісії Закордонних Справ Дж. В. Фулбрайтом, який недавно твердив, що ЗДА повинні припинити економічну бльокаду Куби та негайно змінити договір в справі зони Панамського Каналу з Панамською Республікою. Сен. Фулбрайт склав свою заяву 22-го березня, президент Джансон конферував із ним три дні вчасніше, це значить 19-го березня, але під час тісї розмови не порушувано справи Куби і Панами. Президент висловив надію перед журналістами в те, що Сенат схвалить той законопроєкт, який вже ухвалила Палата Репрезентантів в справі охорони громадянських прав.

Індекс цін в лютому виносив 107.6 відсотка

Вашинґтон. — Департамент Праці стверджує, що індекс цін на консумпційні товари в місяці лютому цього року становив 107.6 відсотка пересічних цін в роках 1957—1959, і був на одну десяту відсотка менший в порівнянні з індексом із січня цього року, і на 7.6% більший в порівнянні з пересічними цінами з 1957—1959 років. Оце було в лютому перше зменшення індекса цін від 1962-го року. Але асистент комісара цін в Департаменті Праці Арнолд Чейс передбачає, що в березні індекс цін знов почне збільшуватися. Зменшення коштів прожитку в лютому настало тому, що тоді звертали надвплати за зужитий газ для домашнього вжитку, і тому, що була подешевшала газоліна та вживані авта. В порівнянні з лютим 1963 року індекс цін збільшився на 1.4 відсотка.

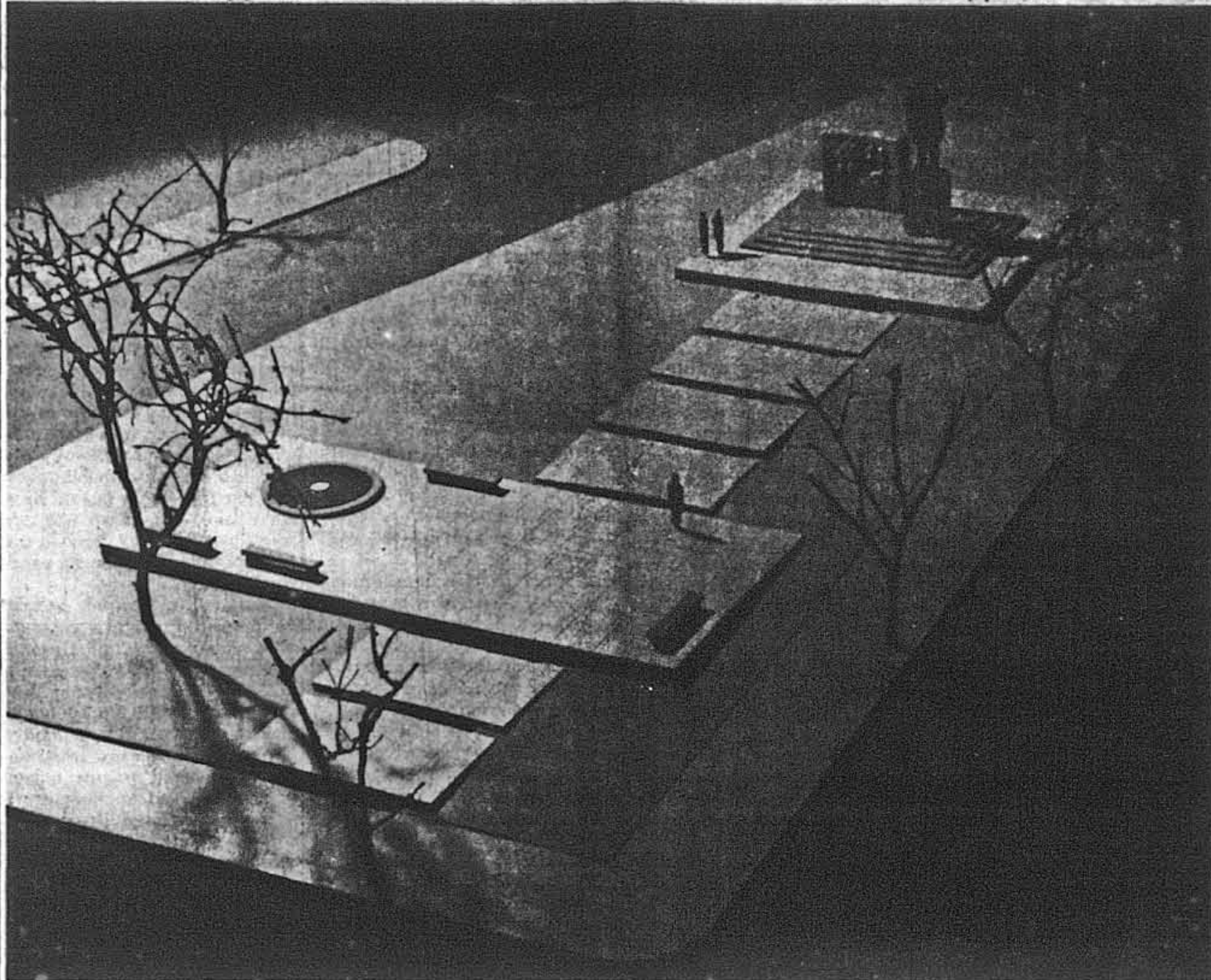
В АМЕРИЦІ

● **Тексаський** Жіночий Університет в Дентоні, Тексас, відзначив пані Линдон Б. Джансон почесним докторатом прав. Пані Джансон виголосила промову, в якій казала, що „тепер добре бути жінкою, і добре тепер жити", бо тепер легко дістати зайняття в урядах. Пані Джансон казала, що від січня цього року 93 жінки дістали затруднення на поважніших становищах, між якими дві жінки стали амбасадорами, а одна членом Комісії Атомової Енерґії.

● **Віце - президент** Американського Червоного Хреста Роберт Ф. Ші оцінює, що АЧХ має видати на допомогу Алясці коло двох мільйонів долярів. Хто хотів би жертвувати на ту ціль, то може скласти пожертву в найближчій філії цього добродійного товариства. 1000 родин на Алясці потребуватимуть допомоги від Червоного Хреста.

● **В районі Великих Озер** згорів в атмосфері совєтський сателіт Космос 23, випущений 13-го грудня 1963-го року. Обсерватори на Землі в Дюлуті, Міннесота, виділи вогненний пояс на небі, що падав униз. Представник Астрофізичної Обсерваторії в Кембріджі, Массачусетс, ствердив, що це був совєтський сателіт, який знижувався до Землі.

БУДЕШ, БАТЬКУ, ПАНУВАТИ, ПОКИ ЖИВУТЬ ЛЮДИ...

Так виглядатиме пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні і площа, на якій він стоятиме. Пам'ятник, як відомо, приготовив скульптор Леонід Молодожанин, а оформлення площі проєктував архітект Радослав Жук. На цьому артистичному рисунку цілого проєкту видно відношення поодиноких складових частин пам'ятника до цілости площі, як також можна уявити собі монументальність пам'ятника і його величину в порівнянні із сильветками нарисованих біля нього осіб. Загальна висота пам'ятника, разом з п'єдесталом, становитиме 23 стопи. Концепцію оформлення трикутної площі, включно з фонтаном та лавками на протилежному від пам'ятника кінці, описав свого часу в „Свободі" архітект Р. Жук. Як на цьому проєкті видно, у первісному проєкті пам'ятника зайшла деяка зміна, бо плянована початково велика стіна із плоскорізьбою Прометея, що мала стояти за пам'ятником, тепер поменшена і стоїть біля постаті Шевченка. На цій стіні на фронті могутня постать Прометея, що рве кайдани, а з другого боку приміщена цитата Шевченкового „Кавказу": „Не вмирає душа наша..." в англійському перекладі. Найвеличавіші врочистості відкриття цього пам'ятника відбудуться в суботу, 27-го червня цього року. Передбачається, що в цих урочистостях візьме участь бодай 100.000 народу.

„СВОБОДА" ПЛЯНУЄ СПЕЦІЯЛЬНЕ ВАШИНҐТОНСЬКЕ ВИДАННЯ З НАГОДИ ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ 27-го ЧЕРВНЯ

Десятки тисяч учасників великих урочистостей відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Вашинґтоні в суботу, 27-го червня ц. р., як і населення столиці матимуть нагоду і можливість познайомитись не тільки з усіми найновішими подіями, зв'язаними з відкриттям пам'ятника, але й прочитати сконденсовані, основні інформації про Тараса Шевченка і його творчість та його всесвітнє значення в спеціяльному, вашинґтонському виданні „Свободи", яка появиться в той день у великому тиражі у Вашинґтоні, буде в англійській мові та матиме вигляд і форму звичайної багатосторінкової американської газети. Рішення в цій справі виніс Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, видавця „Свободи", на своїх останніх нарадах і негайно після того почалася відповідна редакційна підготова цього надзвичайного видання. На зміст цього надзвичайного видання „Свободи" складуться в першу чергу інформації про сам пам'ятник і його будову, про участь багатьох громад і громадян у цій акції, як і в урочистостях відкриття, загальні інформації про громадян українського роду в ЗДА і Канаді, їхні інституції та їхній вклад у всебічний розвиток своїх країн, окрема увага буде віддана інформаціям про культ Шевченка в Україні та між американськими і канадійськими громадянами українського роду. Найбільше місця і уваги буде віддано, очевидно, самому Шевченкові, його творчості, його ідеалам та його впливові і значенню для українського народу та для світу. Продовжуються заходи, щоби для висвітлення багатьох справ, зв'язаних з Шевченкознавством, заанґажувати співпрацю найкращих і найбільш авторитетних українських, американських і канадійських авторів. Видання матиме багато історичних й актуальних ілюстрацій та появиться у великому тиражі. Воно також включатиме звичайні й принагідні оголошення, як крайових, так і льокальних українських і американських установ, професіоналістів, фірм і подібне. Це надзвичайне вашинґтонське видання Шевченківського числа „Свободи" подумане, як додатковий вклад УНСоюзу і „Свободи" в популяризацію Шевченка й рівнозначної із ним української волі та буде доповненням до тих публікацій, що їх плянує Комітет Пам'ятника Шевченкові.

В Торонті відбулася Сесія для справ української культури

Торонто. — В днях 28-29 березня ц. р. відбулася в Торонті, в Канаді, за старанням Головної Управи ОУПК та Шкільної Ради УККА і Комісії Підготови Української Виховної Системи в Діяспорі, підготовча сесія на Світовий Конґрес Українців в справах української культури. Сесією проводила окрема Президія, складена з представників окремих організацій, що брали участь в цій Конференції. В програму сесії входили доповіді: проф. д-ра Олександра Кульчицького з Мюнхену „Технологічна цивілізація", д-ра Богдана Стебельського „Національна матеріяльна культура", д-ра М. Антоновича „Національна духова культура", проф. д-ра Сергія Крашеніннікова з Філядельфії „Національна соціяльна культура", проф. В. Голубничого з Ню Йорку „Суть української культури і українська культура в діяспорі", проф. д-ра Константина Біди з Оттави „Суспільно-національна функція культури в діяспорі", проф. д-ра Я. Рудницького „Українська культура в контактах", д-ра Михайла Кушніра з Вашинґтону „Проблеми національної культури і методи її усуспільнення" і проф. д-ра Едварда Жарського з Ню Йорку „Українська культура і наша виховна система". Окрема Комісія має опрацювати висновки з цісї сесії для справ української культури і на тих висновках буде базуватися проєкт Української Виховної Системи в діяспорі.

ЗП УГВР ЗАСУДЖУЄ ПУБЛІКАЦІЮ АНТИСЕМІТСЬКОЇ КНИЖКИ В КИЄВІ ЯК ПРОТИУКРАЇНСЬКУ ПРОВОКАЦІЮ

Ню Йорк. — Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради (УГВР) опублікувало заяву, в якій гостро засуджує публікацію в Києві під фірмою Академії Наук Української ССР голосного тепер у світі антисемітського пашквілю Трохима Кичка: „Іудаїзм без прикрас", таврюючи цю публікацію як протиукраїнську провокацію червоної Москви. „Книжка Т. Кичка могла появитися в Україні тільки в результаті директиви Центрального Комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу, або підчинених йому клітин, бо він має повну контролю над усіми видами друкованого слова в Совєтському Союзі. З доручення того ж Центрального Комітету появлялася і появляється також вся інша антирелігійна література в СССР... Видання книжки „Іудаїзм без прикрас" за підписом людини з прізвищем, що має українське звучання, та ще від імені Академії Наук Української ССР, ми розцінюємо рівночасно як плянову антиукраїнську провокацію, проведену з доручення Москви..." — сказано в Заяві ЗП УГВР, текст якої вцілості надрукований на 3-ій сторінці в цьому числі „Свободи". З поінформованих джерел довідуємось, що в найближчих днях мають відбутися наради Виконавчих Комітетів ряду наших центральних установ, на порядку яких є і справа провокаційного пашквілю „Іудаїзм без прикрас".

Посередник від ОН для справ Кіпру не виключає ревізії договорів

Нікозія. — Призначений генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом на посередника в справі громадянської війни на Кіпрі, фінський дипломат Сакарі Туоміоя заявив на пресовій конференції перед своїм відлетом з Ню Йорку до Кіпру в минулий вівторок, що хоч тепер все ще треба визнавати як існуючі міжнародні договори з Цюріху з 1959 р. і Лондону з 1960 р. в справі Кіпру, які створили кіпрську державу та признали спеціяльні права й привілеї Британії, Греції і Туреччині на тому острові, проте дійсність виявила нереальність тих договорів. Тому той фінський дипломат не виключає, що треба буде зревідувати ті договори, як і кіпрську конституцію, складену на їхній базі. Однак він застерігся, що така зміна може бути переведена тільки за згодою всіх заінтересованих тут сторін, ото ж Британії, Греції, Туреччини і Кіпру з його обома частинами населення — грецькою і турецькою. У цьому бачить він велику трудність. Він сам висловив сумнів, чи він зможе виконати свою мирову місію впродовж півроку, а тільки на такий час він дістав відпустку від фінського уряду, як амбасадор Фінляндії до Швеції. Тим часом на Кіпрі командант військ ОН генерал Прем Сінґ Гіяні зажадав від кіпрських турків, щоб вони звільнили летовище недалеко Кріні, бо кіпрські греки погрожують заатакувати його, боячись, що Туреччина використає те летовище для висаду свого війська.

ПІВДЕННИЙ В'ЄТНАМ І ЛЯОС ОБ'ЄДНУЮТЬ СВОЇ СИЛИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Сайґон. — Південно - в'єтнамський прем'єр ген. Нґуєн Хан і віце - президент сусіднього Ляосу ген. Фумі Носован стрінулися в минулу середу в південно - в'єтнамському містечку Далят і порозумілися щодо співпраці в поборюванні комуністичних партизанів. Правда, ген. Фумі Носован офіційно не репрезентує цілого Ляосу, прем'єром якого є князь Суванна Фума, який формально очолює коаліційний кабінет, в якому репрезентовані три ляоські табори — прозахідний правий, лідером якого є саме ген. Фумі Носован, невтральний і комуністичний, що його лідером є князь Суфанувонґ. Ляос є ніби країною невтральною, але тамошні комуністи, зорганізовані в таборі руху так званого Патет Ляо, не розв'язали своєї „приватної" армії і далі займають нею майже половину Ляосу. Також ген. Фумі Носован має під своїм командуванням яких 50.000 вояків. Згода між тими двома генералами полягає у тому, що ляоський генерал заявив свою згоду, щоб південно - в'єтнамське державне військо, женучись за комуністичними партизанами, мало право заганятись також на ляоську територію, на терені якої стаціонована армія генерала Носована. Сам він не буде втручатися в ту кампанію, щоб не доводити до упадку коаліційного уряду Суванни Фуми, але наслідуватиме другого віце - прем'єра, комуніста Суфанувонґа, який „не бачить" північно - в'єтнамських комуністичних банд, як вони переходять через ляоську територію, атакуючи Південний В'єтнам. Ото ж в майбутньому генерал Носован „не бачитиме" південно-в'єтнамських переслідувачів комуністичних партизанів на ляоській території. Американські і південно - в'єтнамські військовики віддавна прийшли були до переконання, що одною з передумов перемоги над комуністичними партизанами є відрізання їм шляху поповнювання людьми й постачання з Північного В'єтнаму почерез Ляос. Комуністи розбудували цілий постійний шлях того постачання і той шлях відомий, як „лінія Го Чі Мінга" — за прізвищем північно - в'єтнамського ватажка. Енерґійний новий південно - в'єтнамський прем'єр ген. Нґуєн Хан старається дійти також до порозуміння з головою Камбоджі Нородомом Шігануком, щоб територія Камбоджі перестала бути прибіжищем для комуністичних партизанів, які там скриваються, роблять відтіль випади до Південного В'єтнаму і втікають туди перед переслідуванням їх.

Хрущов закидає Пейпінґові, що той думає лиш про революцію, а не про нарід

Будапешт. — Хрущов, не називаючи за іменем китайських комуністів, але з найвиразнішим натяком на них, закинув „деяким людям у світі, які зовуть себе комуністами і марксистами", що вони не дбають за краще життя, а прив'язують вагу до однієї тільки справи — революції. „Що це за марксизм?" — обурено запитував Хрущов. Він висловив ті свої завваги у промові до робітників однієї фабрики в Будапешті, яку він відвідав під час свого тамошнього перебування в цьому тижні. Хрущов прибув до Будапешту формально для участи в святкуванні роковин звільнення Мадярщини від нацистської окупації. Мадярський прем'єр Янош Кадар, вітаючи Хрущова на залізничному двірці, прославляв нагоду, „яка дозволить покращати приятельські взаємини між Совєтським Союзом і Мадярською Народною Республікою" і так само Хрущов говорив тільки про союз і приязнь між тими двома країнами. Але зараз першого дня Хрущов з своїми прибічниками і мадярські головачі замкнулись на кількагодинні тайні розмови, які — за твердженням обсерваторів в Будапешті — напевне стосувались в першу чергу московсько-пейпінґського спору. У тій своїй промові до робітників Хрущов підкреслив, що „важливою річчю є, щоб ми мали що їсти — добрий ґуляш — мали школи, хати, балет. Як багато ще інших речей можна додати, щоб покращати людське життя. Варта боротися і працювати за ці речі". Закликаючи робітників до збільшеної праці, Хрущов заявив: „Якщо продуктивність праці в соціялістичних країнах буде нижча, як в країнах капіталістичних, то не буде поступу в марші комунізму на шляху до переборення капіталізму". Майже одночасно на конґресі Міжнародної асоціяції „демократичних" адвокатів у Будапешті прийшло до голосних авантур між совєтськими і комуно-китайськими представниками.

У Британії переведено з'єднання трьох родів збройних сил

Лондон. — Міністер оборони Пітер Торнікрофт перевів — переборовши гостру опозицію в обох палатах парляменту — основну реформу в організації збройних сил Британії. Скасовано дотеперішню традиційну повну окремішність трьох родів збройних сил — наземної, морської і летунської — та введено їх з'єднання, при чому команданти кожного з цих трьох родів збройних сил, разом із шефом штабу оборони, постійним секретарем міністерства оборони і науковим військовим дорадником становитимуть під головуванням військового міністра нову Раду Оборони. Скасовано деякі традиційні назви і титули, як ось „перший лорд адміралітії" та створено таку нову установу, як Рада адміралітії. Колишній соціялістичний прим'єр Клеменс Атлі, тепер член палати лордів, критикував ту реформу, висловивши острах, що разом із зміною традиційних форм буде затрачений дух британської збройної сили. Реорганізація верхівки збройних сил Британії прийшла за зразком Пентаґону.

У СВІТІ

● **Англійські пацифісти** переводили в минулому тижні „Марші протесту" проти американських баз на терені Британії. Коло 300 демонстрантів арештовано біля американської летунської бази в Джуйслип, коли вони, поклавшись впоперек дороги, не слухали закликів поліції, щоб звільнити шлях до бази. Подібна демонстрація відбулась і в Шотляндії.

● **У Польщі** випущено новий 10-золотовий банкнот з портретом Казимира Великого у короні. Появилася теж нова монета у честь 600-річчя Ягайлонського університету у Кракові.

● **Американська амбасада в Атенах** заперечила, начеб американські чинники зневохочували американських туристів від відвідування Греції. Грецькі часописи принесли вістку, що в Америці йде пропаґанда проти туристичного руху до Греції у зв'язку з ворожістю кіпрських греків до турків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Дві промови

У середу минулого тижня, 25-го цього місяця, голова сенатської Комісії для закордонних справ, сенатор Дж. В. Фулбрайт, виголосив в Сенаті велику промову на тему американської закордонної політики, а наступного дня, в четвер 26-го цього місяця, секретар оборони Роберт МекНамара виголосив на бенкеті Асоціяції промислу крайової безпеки у Вашингтоні одногодинну промову, присвячену спеціяльно проблемі Південного В'єтнаму. Обидва виступи заслуговують на пильну увагу не тільки тому, що промовці займають високі становища, один у законодатній, другий у виконній владі цієї країни, але й тому, що ті промови надзвичайно характеристичні.

Сенатор Фулбрайт дав теоретичний виклад про потребу спирати американську закордонну політику на „реалітетах" зовнішнього світу. Слова „реальний", „реальність", „реалізм" чи „реалітет" повторювалися в його промові десятки разів. Він радив зірвати з „мітами", які ніби зводять на манівці американську закордонну політику, і, пристосовучись до змін, які сталися в широкому світі, „додуматись до речей не до подумання". Тому він, ствердивши „реальне існування" комунокитайського режиму, поручає визнати його. Так само поручає визнати режим Фіделя Кастра на Кубі і „нормалізувати" взаємини ЗДА з Кубою. Коли ж він погоджується на дальшу видатну допомогу ЗДА Південному В'єтнамові в його боротьбі проти комуністичної агресії, то не тому, що цього вимагає принцип оборони загроженої волі, не тому, що цього вимагає американський інтерес, але тому що розмови з в'єтнамськими комуністами в теперішній ситуації не мають ніяких „реальних" виглядів на успіх, отож немає іншої ради, як продовжувати тут політику Д. Д. Айзенгавера та Дж. Ф. Кеннеді.

Для Фулбрайта взагалі не грають ніякої ролі моральні чинники в закордонній політиці. Він ні разу не згадав про такі речі, як престиж, повага держави в очах зовнішнього світу, як тісне пов'язання ідей з політикою. Цікаво, що Фулбрайт не знає, чи не хоче знати, що політика не є „реальна", коли вона позбавлена ідеологічного стрижня. В очах Фулбрайта рішальним чинником є тільки державний - матеріяльний інтерес, і в комунізмі він також не бачив би зла, якби той комунізм не був імперіялістичний.

Зовсім інакше звучала промова МекНамари. Він саме й підкреслював забріханість та невиликувальну агресивність і ненаситність комуністичного світу та абсурдність поняття „невтральности" у пристосуванні до комуністів. МекНамара підкреслював кількакратно, що раз Америка розпочала допомагати в'єтнамцям у їх боротьбі проти комуністичної агресії, вона зобов'язана робити це й далі, — її зобов'язують до цього не тільки інтереси, але й честь.

Промова Дж. В. Фулбрайта — характеристична для тих англосакських інтелектуалів, які в своєму лібералізмі та пацифізмі насправді докотились над берег угодівства. Це так виразно прозирало крізь споводно логічні фрази про потребу „реалізму" в політиці, що й Уряд негайно відмежувався від тієї промови, ствердивши, що це — тільки „приватні думки сенатора". Зокрема, державний секретар Раск заявився проти поглядів Фулбрайта в справах Куби і Панами, додавши, що в багатьох інших пунктах він „погоджується". Але річ не в окремих „пунктах", а в усьому угодівському характері „реалітетної" філософії Фулбрайта, яку переконливо заперечує дійсність і яку заперечив теж і МекНамара.

Розмови з німцями

Від 31-го січня до 2-го лютого цього року в місті Гедемюндені у Західній Німеччині відбулася триденна зустріч представників української еміграції з німецькими політичними діячами Долиш. Саксонії з доповідями і дискусіями на тему українсько - німецьких взаємин в минулому й сучасному. Інформації про те, що така зустріч має відбутися, до української преси не подано. Повідомила про неї за два тижні наперед американська пресова агенція „Юнайтед Прес", підкреслюючи, що це — „перша такого роду зустріч поміж українцями і німцями після закінчення другої світової війни".

Точніші інформації про перебіг цієї зустрічі подано в розісланому в лютому цього року бюлетені Українського Інформаційного Бюра, що, як відомо, є офіційною публікацією Виконного Органу Української Національної Ради, представники якої головним чином взяли участь в цих німецько - українських розмовах. Як виходить з поданого в цьому бюлетені повідомлення, ініціятиву для влаштування зустрічі виявила німецька сторона, представник якої, радник уряду Ганс Беске, голова Долішньо - Саксонського товариства для загальнонімецьких завдань у Ганновері, говорив про труднощі і водночас конечність сусідського порозуміння між Німеччиною і народами Східньої Европи. З українського боку з доповідями на тему німецько - українських взаємин виступали д-р Т. Леонтій, журналіст Богдан Осадчук, голова ВО УНРади Микола Лівицький і п. Антохій.

Поминаючи доповіді історичного та інформаційного характеру, проблемам актуальних німецько - українських взаємин присвячено тільки доповіді Б. Осадчука та М. Лівицького. Обидва вони одверто говорили про екстермінаційну супроти українського народу політику гітлерівської Німеччини під час другої світової війни. Засуджуючи тенденції гітлерівського режиму, спрямовані на тотальне поневолення українського народу, українські доповідачі підкреслювали також конечність взаємної інформації — українського народу й української еміграції про сьогоднішнє ставлення урядових кіл Федеративної Німецької Республіки до української незалежности й боротьби за визволення з-під совєтської окупації, і німецького загалу про Україну, українську історію й сучасні українські змагання.

Факт заініціювання і проведення цієї німецько - української зустрічі заслуговує на позитивну оцінку. Добрі взаємини і порозуміння між народами є завжди бажаною справою, і в майбутньому вони можуть мати значення й вагу. Це відноситься не тільки до українських розмов з німцями. Було б добре і побажано, щоб їх продовжувати й поширити також на інших сусідів. Очевидно, на цьому відтинку вже багато зроблено створенням відомого Паризького Бльоку. Також існування Анти-Большевицького Бльоку Народів саме і йде по лінії порозуміння всіх заінтересованих народів у їх спільній боротьбі проти большевизму, що колись, після визволення, може перетворитися в тривку дружбу і співпрацю. Було б історичним досягненням і благословенням для всіх, для всього світу, якщоб до відповідного порозуміння і співпраці прийшло зокрема між українцями, поляками й росіянами. У цьому не було б жадних труднощів, якщоб ці сусіди України беззастережно визнали за українським народом його природнє право бути господарем на своїх етнографічних територіях. Це й є і повинно бути передумовою всіх міжнаціональних розмов. Розвиток по тій лінії можна б приспішити й скріпити, якщоб українці нарешті вже самі між собою порозумілись та створили один репрезентаційний центр.

К. Крупський

ВИХОВНІ ПРОБЛЕМИ

Виховання молоді не є проблемою тільки української еміграції. Така світова потуга як ЗДА має також свої виховні проблеми. В американській пресі ведуться палкі дискусії, щоб знайти найкращі способи усунути виховні недомагання. В тих дискусіях забирають голос виховники, батьки, батьківські та інші організації, а також нерідко сама молодь. Читаючи ті дискусійні статті, вам імпонує їх поміркований тон.

Перед нами, українцями, що є частиною американської спільноти, постає ще одна проблема — збереження нашої молоді для української національної справи. В нашій пресі вже не раз порушувано цю справу, але останнім часом набрала вона особливо різкого характеру. Автори деяких статтей б'ють на сполох, навіваючи песимізм на ту частину молоді й батьків, які зрозуміли своє завдання і, без огляду на несприятливі обставини, виконують його.

Прочитавши одну-другу таку статтю, вам здається, що їхні автори досі були в летаргії, і, щойно тепер, пробудившись, розчарувалися. А проте, для того, хто реально оцінює суспільні явища, нинішня ситуація не є несподіванкою, а також не виглядає безнадійною. Все йде закономірно: слабше та менше вартісне відпадає. Отже, чому ми говоримо здебільша про тих, що відпадають, і замало присвячуємо уваги тим, що свого тримаються і триматимуться. Міркування авторів тих статтей і так не дістануться до тих, що відпали, бо вони вже не читають своєї преси, а ті, що читають, хочуть почути щось таке, що скріплює на дусі, будує, а не надгробні роздумування.

Ми маємо також і патріотичну молодь. Чому належним признанням не піддержувати її на дусі, чому не шукати щораз нових реальних засобів, щоб її зберегти? Не можна було без зворушення читати листів до „Вашингтон Посту" в обороні Шевченка писаних нашою патріотичною молоддю, яка ніколи не бачила України.

Ситуація, в якій нам доводиться провадити наче подвійне національне життя, унікальна в українській історії. Не тільки наші діти, але й ми, батьки, мусимо одночасно бути добрими американцями і українцями, але чи це можливе? Досвід доказує, що так. Пригляньмося життю жидів та ірляндців, і побачимо, що, знаючи тільки англійську мову, можна також бути добрим жидівським і ірляндським патріотом. Але ще й досі тяжко це зрозуміти деяким нашим консервативним виховникам. А вже найбільше грішать незнанням у цій справі ті наші патріоти та виховники, що не мають власних дітей. Ці люди, здається, приходять на українські імпрези тільки для того, щоб критикувати нашу молодь за те, що говорить між собою по-англійськи.

Цю складну ситуацію, в якій живе наша молодь, годі вмістити в рямці газетної статті. На це потрібні твори великих майстрів слова, і щойно тоді пізнали б ми правду і щойно тоді співчували б нашій молоді, яка є також патріотичною на свій лад. Зрозуміло, що речева аналіза основних ділянок нашого суспільного життя часом потрібна на те, щоб знаходити нові засоби боротьби із недомаганням, одначе не сміємо забувати, що надгробні роздумування духово нищать навіть тих, що хочуть зберігати рідні традиції і любов до України.

Пригляньмося атмосфері нашого громадського життя. Чи дуже сприятливою є вона для збереження нашої молоді? Ми змарнували багато років, не звертаючи належної уваги на освідомлення батьків — основної підстави виховання молоді. Скільки то наших людей жили довгі роки на чужині, відірвано від українського середовища, а проте зуміли виховати своїх дітей на правдивих українських патріотів. Так, це правда, українська родина може залишитися твердинею навіть серед чужого моря, але тій родині, в якій самим батькам бракує правдивої любови і пошани до свого рідного, не поможе і найбільш патріотичне українське середовище.

Український католицький парох у Денвері сказав своїм вірним: „Коли дивлюся на ваших дітей у парохіяльній школі, то бачу в них наче вас, батьків". І дійсно, коли ви аналізуєте цю нашу спільну проблему не теоретично, а на основі досвіду, здобутого в парохіяльній школі та працюючи в громадських і молодечих установах, тоді найкраще бачите те, що виносять діти з родинного вогнища. Іншими словами, нині ми збираємо те, що роками сіяли.

Думаю, що некорисною є аналіза тих людей, які ставлять перед нашою молоддю альтернативу: або бути американцем, або триматися свого. На практиці бачимо, що з-поміж нашої спільноти найбільші осяги в американському життю мають якраз ті, що залишилися також українськими патріотами. Проф. Лев Добрянський, канадійський міністер Михайло Стар та інші можуть бути клясичним прикладом.

Автор цих рядків із своїми дітьми говорить тільки по-українськи, одначе мусів переконатися в тому, що мова не завжди свідчить про патріотизм. Серед більше як 5 мільйонів жидів в ЗДА дуже малий відсоток знає жидівську мову, але сміливо можемо твердити, що жиди — добрі жидівські патріоти. Знання правди про Україну і про своє походження, в якій би мові воно не проходило — найосновніша річ. І де б той потомок українського народу не був, якою мовою не говорив би, якщо він знає правду про Україну і про своє походження — ніколи проти неї не виступить.

Кожній українській родині в Америці легко можна бути тією твердинею серед чужого моря. Скільки то добрих і доступних українських книжок ви можете мати в своїй хаті! Скільки українських газет, журналів, музичних платівок і плівок, скільки мистецьких виробів є для задоволення ваших духових потреб! Всі ці речі — найкраще дзеркало українства для кожного з нас. До того ж ніхто з нас не мусить критися із своєю мовою ані в своїй хаті, ані на подвір'ї, ані десь в публічному місці. Ви не змушені переіменовувати своїх дітей з Івана на Джана і т. п.

У світлі всіх цих фактів стає прямо незрозумілим песимізм деяких наших авторів, які ставлять справу в такій категоричній формі: бути одним або другим. Таке ставлення справи недоцільне і нелогічне.

ГЕРОЙСЬКИЙ ДАЛЯЙ-ЛЯМА

Навесні цього року припадає п'ята річниця драматичної втечі на свободу через дикі провалля Гімаляїв духовного провідника Тибету, тепер 28-річного Даляй-Лями. Не так давно був він символом геройського спротиву убогих, але волелюбних тибетців комуністичним китайським агресорам. Опинившись із своїм почетом на території Індії, Даляй-Лява був змушений індійською „вищою рацією стану" звузити до мінімуму свою політичну діяльність; свого часу Неру не дозволив йому прибути до Ню Йорку на засідання Ради Безпеки при ОН, щоб скласти протест і з'ясувати могутнім цього світу жахливу ситуацію на своїй окупованій китайськими червоними полчищами батьківщині.

Даляй-Лява ділить недолю своїх 70-ох тисяч земляків, які п'ять років тому були змушені шукати рятунку в Індії, йому не дозволено займатися політикою, його статус рівняється статусові звичайного політичного втікача. Індійський уряд, щоправда, дає йому повну свободу на релігійному полі, він є духовим провідником кількох мільйонів буддистів у тій країні, він часто відвідує „святі місця" і буддистські монастирі, але — лише на території Індії.

Живе Даляй-Лява далеко на півночі Індії, в мало знаній і важко доступній гірській місцевості в Гімаляях, в оточенні свого старого уряду, людей віком від 60 до 70 років, також утікачів. Він, а також його дорадники - міністри плекають у серці пляни повернення на свою зруйновану й погноблену китайськими червоними ордами батьківщину.

Коштом індійського уряду споруджено для Даляй-Лями і його почету у цій пустелі модерну будівлю, яку названо „небесним житлом". Довкола цієї палати розташовано понад двадцять житлових будинків тибетських утікачів, які провадять там своє замкнене від світу життя. Під кожним оглядом є вони самовистачальні.

Решта із 70-тисячної маси втікачів розмістились на північній території Індії. Голови родин - вельможі часто з'їжджаються до головної кватири свого вождя, „потомка богів", де відбувають довірочні наради і вислухують звіти від найновіших утікачів з поневоленого Тибету про події на батьківщині. Також, ясна річ, без апробати індійського уряду, висилають з головної кватири до Тибету людей на відповідну роботу пропаґандивного і інформативного характеру.

Кажуть, що Даляй-Лява розробив у деталях ряд реформ, що їх хоче зреалізувати, коли його геройський нарід стане вільний. Він також склав демократичну конституцію для вільного Тибету, яка заступить перестарілу систему правління цього розташованого „на даху світу" краю. На плечах Даляй-Лями і його еміґраційного уряду - ради спочиває доля десятків тисяч його підданих на терені Індії. Індійський уряд прихильно ставиться до цих втікачів, забезпечує їм змогу працювати як хліборобам, робітникам у державній промисловості.

Поважні суми для втікачів на місцях покриває із своєї державної каси сам Даляй-Лява. Треба знати, що за десять років перед утечею із Лясси Даляй-Лява потайки від китайських комуністів вивозив свої скарби, передусім золото, в малу гімаляйську країну, Сіккім. Королівська родина в Сіккімі тримала цю справу у великій таємниці від свого населення і червоних шпигунів. Коли ж у Тибеті стало гаряче, і комуністи почали загрожувати життю самого Даляй-Лями, він із своїми міністрами, під опікою своїх вірних вояків, щасливо утік до Індії. Усього скарбу Даляй-Лями нараховують на вісім мільйонів долярів. Частину цього добра ульоковано в індійських банках на довготермінові бонди, а також в місцеву індустрію, що приносить Даляй-Лямі поважні прибутки.

Касу Даляй-Лями скріплюють крім того поважні гонорари за його автобіографію, перекладену на десятки мов. Впродовж кількох років ця книга належить до „бест селлерів" на терені Індії.

Як сказано, приявність Даляй-Лями в Індії становить для її уряду клопітливу проблему. В перших же днях утечі цього володаря - духовника уряд Неру признав йому і його кабінетові права азилю, але не погодився досі признати статус еміґраційного уряду. Навіть під час кривавого „прикордонного диспуту" в гімаляйських горах Даляй-Ляму вважали за „вязня" індійського уряду і не дозволяли нав'язувати жадних контактів політичного характеру зі закордоном. Що більше, Даляй Лямі і його людям не дозволено провадити на терені Індії пропаґанди проти червоного Китаю.

Безпеки цього індійського „в'язня любови" пильнує спеціяльна військова і поліційна сторожа, призначена індійським урядом. Офіційно — це в цілях охорони і особистої безпеки Даляй-Лями та його верхівки, а неофіційно й фактично — це контроля „божественного гостя" індійського народу. Без апробати індійського уряду ніхто із зовнішнього світу не може контактуватися із Даляй-Лямою.

За останніх п'ять років Даляй-Лява відбув кілька подорожей до столиці Індії, де мав розмови з Неру. На Ню Делі, столиці Індії, на жаль, уривається вся зовнішня політична й дипломатична діяльність цього вже призабутого світом, але нескореного молодого тибетського орла...

С. Т-ко

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про Шевченківський Концерт в Ню Йорку

З цікавістю читав я у „Свободі" з 28-го березня ц. р. музичну рецензію на святкування Шевченківського 150-річчя в Ню Йорку, але, дійшовши до „недотягнень", чимало здивувався, що й промову редактора Кедрина - Рудницького сюди зачислено.

Хто уважно слухав промову, мусів завважити, що промовець уже на початку підкреслив, що на 150-річчя народин генія України буде говорити про Шевченка не як про поета, а як про творця української нації. Тому саме подав він історичне революційне розгортання ідей Шевченка з основ його політичної програми, ріст української нації в тяглій боротьбі аж по сьогоднішний день. Це — можна назвати — декляративне висвітлення Шевченкової лінії, ясної й однозначної, що її вже 90 років придержується несхиблено НТШ, делеґатом якого був промовець. Промова була одною з найкращих щорічних Шевченківських промов: продумана, інтеліґентно опрацьована та добре виголошена, була це саме така промова, яка надавалася на відзначення 150-річчя Шевченка в Ню Йорку.

Направду, тяжко зрозуміти, чому музична рецензія розтягнулася так „неполітично" і на зразкову промову, яку інтеліґентна публіка сприйняла як справді стилеву точку програми свята.

В. Калина

Ню Йорк, 31-го березня 1964.

ГОЛДВОТЕР КОРИСТАЄ ІЗ ПОРАД КОНСЕРВАТИВНИХ ПРОФЕСОРІВ, ХОЧ ДО ЦЬОГО НЕ ПРИЗНАЄТЬСЯ

Ню Йорк. — Сенатор Беррі Голдвотер під час правиборчої кампанії в стейті Н. Гемпшир казав кілька разів, що він не любить того, що б біля нього крутився почет науковців - дорадників, які мали б складати йому промовви. Ліберальний економіст і дипломат проф. Джан Кеннет Гелбрейт навіть був сказав, що коли читає промови сенатора Голдвотера, то не може думати, щоб була якась людина, яка більше потребувала б дорадників, як сенатор Голдвотер. Та тепер виявляється, що арізонський сенатор республіканець і претендент на кандидата на президента має як дорадників аж п'ятьох економістів і трьох політиків. Всі ці дорадники Голдвотера є в більшості професорами академічних шкіл. Голдвотер засягає їхніх порад, але з тих порад користає по своєму, це значить, що нікого невільничо не наслідує. Між економічними дорадниками є: колишній голова Ради Економічних Дорадників Айзенгавера — Р. Солніс; проф. Мілтон Фрізмен із Шикаґо; проф. Гетфріз Габерле з Гарвардського університету, Карл Брандт із Стенфорду і Воррен Наттер із Вірджінії. Науковці від політичних наук: д-р Стравс-Гюпе; Гергард Німеєр і о. Стенлі Перрі. Правою рукою Голдвотера є правник Денісон Кітлел.

Лука Луців

Т. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ

(19)

Автор „Історії Русів" і Бантиш-Каменський неприхильно дивилися на гетьмана Дорошенка. Немає про нього прихильних згадок і в народних піснях, а проте український геніяльний поет відчув своїм серцем, що Петро Дорошенко був „сонцем руїни", як про нього 60 років пізніше висловився поет-молодомузівець Василь Пачовський, написавши драму під таким заголовком.

Шевченко яскраво малює тодішню ситуацію в Україні, і неправду пишуть ті, які теревенять про помилки автора „Кобзаря":

Заступила чорна хмара та білую хмару.
Виступили з-за лиману з турками татари.
Із Полісся шляхта лізе, а гетьман-попович
Із-за Дніпра напирає дурний Самойлович
З Ромоданом. Мов та галич вкрили Україну,
Та й клюють єлико мога... А ти, Чигирине!
А ти, старий Дорошенку, запорозький брате!
Нездужаєш, чи боїшся на ворога стати?
— Не боюсь я, отамани, та жаль України,
І заплакав Дорошенко як тая дитина!

Великий український історик Володимир Антонович високо оцінив цю поему Шевченка: „Часи руїни змальовані в цій поемі так живо, що подібне живе уявлення про неї можна мати хібащо прочитавши велику монографію М. Костомарова". Професор Дмитро Дорошенко твердив, що Шевченко в оцінці ролі гетьмана Петра Дорошенка випередив навіть найвизначніших українських істориків свого часу. Це є доказом глибокої інтуїції Шевченка і доказом того, як глибоко поет розумів історію України". („Кобзар", Вінніпеґ, III, ст. 467).

І ця поема є ще одним доказом на те, що Шевченко не осуджував Гетьманщини та Козаччини, як дехто гадає. У 40-их роках він виступав лише проти тих гетьманів, які були „граззю Москви", як ось згаданий „дурний Самойлович". Проф. Д. Дорошенко пише про це повну правду, хоч вона може не подобатися державним совєтським науковцям, що обороняють окупаційний московський режим в Україні.

„Одначе, осуджуючи недолугих гетьманів, — пише Д. Дорошенко, — і старшин зрадників, отих Галаганів і Кочубеїв-Ногаїв". Шевченко назавжди зберіг у своїй душі пошану, а навіть пієтет до Гетьманщини, як до колишньої форми української державности". (Т. Шевченко, том II, вид. Денисюка, Шикаґо, 1961, ст. 300).

Шевченко в цій поемі стоїть по боці Дорошенка, який не хотів служити Москві. Шевченко висловлює жаль з приводу того, що „забули в Україні славного гетьмана".

М. Рильський у „Кобзарі", виданому 1960 року в Києві, на 585 ст. пише, що „Шевченко не зовсім правильно оцінював діяльність Дорошенка". Але ще східніше пише про це згадуваний нами Кирилюк в книжці про Шевченка:

„Опинившись між двох вогнів — з одного боку, між турками й татарами і, з другого боку, польською шляхтою — Дорошенко склав клейноди й перейшов на бік Росії. У долі колишнього гетьмана, який доживав свого віку далеко від батьківщини, засланий поет бачив ніби спільні риси із своєю долею" (ст. 321).

Кирилюк боїться написати, що москалі не дозволили Дорошенкові жити в Україні, і що гетьман перебував на засланні так, як і Шевченко, коли писав цю поему. Кирилюк, підхліблюючись Москві, пише:

„Цілком можливо (? — Л. Л.), що пізніше Шевченко переглянув своє ставлення до Дорошенка, бо в більшу книжку поема переписана не була" (ст. 321).

Це вже вершок „вибілювання" Шевченка перед теперішніми панами в Україні! Бідні ж ті вчені і нещасна та наука, яка мусить так викривлювати правду про твір поета. Та ж Шевченко виразно написав:

Не розсиплем вражу силу, не встану я знову!..
Возьміть мої гетьманські клейноди, панове,
Та однесіть москалеві: нехай Москва знає,
Що гетьмана Дорошенка на світі немає.
А я, брати запорожці, возьму собі рясу
Та піду поклони бити в Межигор до Спаса.

А Кирилюк пише, що „Дорошенко склав гетьманські клейноди й перейшов на бік Росії". Ось так вияснює Шевченкові думки совєтський шевченкознавець, який не сміє написати, що Москва, не дозволивши Дорошенкові жити ченцем у Межигорськокім Спасі, заслала його на північ. Шевченко виразно про це написав:

Не пустили Дорошенка, у рясі пізнали.
Закували у кайдани, в Сосницю послали.
А з Сосниці в Ярополче віку доживати.
Отак тобі довелося, запорозький брате!..

Отак довелося тепер і українській поневоленій науці служити Москві, обдурюючи український народ в такій важливій справі, як творчість його найбільшого поета.

„БУВАЄ, В НЕВОЛІ ІНОДІ ЗГАДАЮ"

А як ми бились, умирали,
За що ми голови складали —
В оці могили? Будеш жить,
То, може, й знатимеш, небоже,
Во слава здорово кричить
За наші голови... А може,
І про могили, і про нас
З старцями божими по селах
Правдива дума невесела
Між людьми ходить...

(„Буває, в неволі іноді згадаю", 1850)

Оце кінець Шевченкової поеми з сонною візією про давню славу і про змагання українських козаків за волю:

Дивися, дитино,
Усі ті могили — усі отакі.
Начинені нашим благородним трупом,
Начинені туго. Оце воля спить!
Лягла вона славна, лягла вона вкупі
З нами козаками! Тут пана немає,
Усі ми і встанем, та Бог його знає,
Усі ми однако за волю лягли,
Усі ми і встанемо, то Бог його знає,
Коли то те буде.

Старий козак оповідає в цій поемі, що він усе, що мав, віддав боротьбі за волю України, усе майно і трьох синів, та коли ворог збезчестив його доньку, — важко помстився на ньому. Як бачимо зі слів, наведених в мотто, Шевченко в 1850 році уважав козаків за тих, що „здобували Україні і славу і волю", бо „слава здорово кричить за наші голови". Проте, Кирилюк пише, що тут „козак-оповідач критично відзивається про ідеалізацію всього минулого України" (ст. 322), хоч в дійсності тут жадної критики немає. Совєтському вченому, здається, оте „минуле України" в творах Шевченка не дає спокою, і він конче хоче його опаплюжити.

Шевченко в цій поемі повторив свої думки про унію, які висловив у „Тарасовій ночі" та „Гайдамаках" і у вірші „Ще як були ми козаками" (Орська кріпость, 1847, Москва 1858): українці й поляки жили в згоді, але „ксьондзи-магнати" порізнили і „розвели ті два народи". І тоді почалися війни:

Земля козача зайнялась і кров'ю, сину, полилась
І за могилою могила, неначе гори поросли
На нашій, синочку, землі.

В цій поемі поет хотів ще раз пригадати землякам, чим для них є українські могили. Це свідки волі, що

Чорніють, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять.

Шевченко устами козака оповідає про „могили на нашій, синочку, землі", а Кирилюк підкреслює, що Шевченко „послідовно бореться за єднання слов'янських народів", і на доказ цього, зовсім не на місці, твердження додає аргумент: „Не випадково він на засланні називав Лермонтова нашим письменником". (ст. 323, 324).

ЗАЯВА

ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ З ПРИВОДУ ПОЯВИ КНИЖКИ ТРОФИМА КИЧКА П. Н. „ІУДАЇЗМ БЕЗ ПРИКРАС".

У зв'язку з появою антисемітської книжки Трофима Кичка, „Іудаїзм без прикрас", що її видала Академія Наук Української ССР в Києві, Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради заявляє наступне:

1. Книжка Т. Кичка могла появитися в Україні тільки в результаті директиви Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, або підчинених йому клітин, бо він має повну контролю над усіми видами друкованого слова в Совєтському Союзі. З доручення того ж Центрального Комітету появлялася і появляється також вся інша антирелігійна література в СССР.

2. Книжка Т. Кичка п. н. „Іудаїзм без прикрас" є провокативним пашквілем, спрямованим проти жидів взагалі, проти жидівського населення Совєтського Союзу і проти 840 тисяч жидів, що живуть на українських землях. Вона зневажає їхні релігійні і національні почування і є повною клевет на їхню адресу. Українському народові, який сам бореться за незалежність, за політичну і релігійну свободу, за пошанування людської гідности, є чуже всяке проповідування ненависництва до інших народів, і тому книжку Т. Кичка повинен якнайбільш рішуче засудити кожний українець на Україні і поза рідними землями.

3. Видання книжки „Іудаїзм без прикрас" за підписом людини з прізвищем, що має українське звучання, та ще від імени Академії Наук Української ССР, ми розцінюємо рівночасно як плянову антиукраїнську провокацію, проведену з доручення Москви, руками безвідповідальних одиниць в Києві. Метою цієї провокації є сіяти ворожнечу між українським народом і жидівською меншиною в Україні шляхом проповідування і посилювання антисемітизму, та утруднювати побудову приязних взаємин між українцями і жидами. Метою цієї провокації є також ще раз кинути на український народ тавро антисемітизму перед народами світу, а рівночасно закрити справжніх організаторів антижидівських виступів, що криються в Кремлі. Вкінці, вплутання у цю антижидівську акцію Академії Наук в Києві компромітує її як наукову установу в очах українського народу і чужинців.

4. Новітній український визвольний рух спирався і спирається на принципах дружби, співпраці і єдиного фронту поневолених тоталітарним комунізмом народів. Проголошуючи державну незалежність України в дні 22 січня 1918 року, Українська Народна Республіка рівночасно ухвалила закон про національну автономію для російської, жидівської і польської меншостей, утворюючи відповідні міністерства для справ меншостей. Коли в революційному хаосі ворожі і безвідповідальні елементи почали відтак роз'ятрювати міжнаціональну ворожнечу на Україні, і довели до антижидівських погромів, уряд УНР їх засудив і робив заходи, щоб до них більше не допустити. Під час другої світової війни тодішній український організований визвольний рух, зокрема Українська Повстанська Армія, що вела боротьбу проти гітлерівських і большевицьких окупантів, консеквентно проповідував ідеї дружби і співпраці між українським народом і меншостями України. Вимогу дружби і приязни українського народу і меншостей України та рівноправности усіх громадян незалежно від раси, національности чи релігії задеклярувала і боронила також Українська Головна Визвольна Рада в своїх основоположних актах, зокрема в Плятформі і Універсалі з липня 1944 року. Згідно з цими настановами веде свою діяльність також Закордонне Представництво УГВР.

5. Засуджуючи книжку Т. Кичка п. н. „Іудаїзм без прикрас", як і подібні інші видання, ЗП УГВР закликає українців на рідних землях і у вільному світі протиставитися таким провокаціям, що не тільки наносять величезну шкоду українському народові і його меншостям на рідних землях, але також праці української еміграції в користь української визвольної справи. ЗП УГВР закликає українців в Україні і на еміграції відкидати антисемітизм і всяке проповідування ненависти до меншостей України як злочин, і працювати для налагодження приязних взаємин з усіми меншостями України, закликаючи їх до спільної боротьби за державну самостійність України, проти московсько - комуністичних поневолювачів та їхніх вислужників в Україні.

Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради

31 березня 1964 року

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС НА ТВІР З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Літературний Фонд ім. Богдана Чехута при пластовому „Загоні Червона Калина" проголошує конкурс на повість або збірку оповідань з пластового життя, що своїм змістом і спрямуванням відповідали б ідейним основам Пласту та стилеві пластового життя. Розмір: 10 до 12 аркушів друку. Час надсилання конкурсових творів: найдалі до 31-го грудня 1964 року.

Твори повинні бути написані на машинці, з марґінесом на одну третину листка, і з подвійним відступом. Побажаними є два примірники творів. Нагорода за найкращий твір: $500.00. Нагороджений твір стане власністю Фонду, з правом його друкувати.

Фонд застерігає собі право першенства набуття творів ненагороджених, але почесно вирізнених на конкурсі. Жюрі конкурсу: Едвард Козак, Григорій Костюк і Богдан Кравців. Адреса Фонду: Фонд ім. Б. Чехута, c/o Пласт, Інк., 142 Друга Аве., Ню Йорк 3, Н. Й.

Опера „Запорожець за Дунаєм" в Дітройті

Павло Покорний

Євгенія Винниченко - Мозгова

Українці в Дітройті будуть мати незвичайну нагоду побачити нашу улюблену оперу у фаховій постановці Інтернаціонального Театру з Шикаґо під керівництвом В. Вольського. Вистава відбудеться 12-го квітня в залі Chadsey High School о 3-ій годині по полудні.

Опера „Запорожець за Дунаєм" є близька серцю кожного українця. Це перша українська опера, що в ній увічнено глибоко патріотичну тему, яка міцно пов'язана з життям і побутом запорозьких переселенців, що опинилися на чужині, і які гаряче прагнули повернутися в рідний край.

Головну ролю Карася виконає відомий бас Юрій Павлюковський з Шикаґо. Пан Павлюковський брав участь у багатьох концертах і операх, і за своє мистецьке виконання здобув собі признання в Европі, Америці і Канаді. Це артист, котрий не тільки є зрілим співаком, але також досвідченим актором.

Ролю Одарки виконує наша широко відома і улюблена оперова співачка — п. Евгенія Винниченко - Мозгова, яка приїжджає до нас з Колорадо. Пані Мозгова як примадонна Королів. Вілгородської Опери здобула велике признання у Франції, Бельгії, Швеції, Німеччині і Австрії, а також і в Америці.

В ролі Оксани наша гордість української еміґрації п. Марта Кокольська, солістка Ню Йорк Сити Опери в Ню Йорку. Пані Кокольська своїм чарівним голосом і милою появою полонила серця української публіки в Дітройті, коли виступала як солістка на концерті хору „Думка" з Ню Йорку. Тепер наша публіка буде мали нагоду почути її в оперовій ролі Оксани.

В ролі Андрія — Павло Покорний — молодий талановитий тенор з Шикаґа. В ролі султана Андрій Кендзерський, та виступають ще й інші солісти. Хор складається з членівЛіричної Опери в Шикаґо. Оркестра — члени Дітройтської Симфонічної Оркестри.

Прохається українську громаду Метрополії Дітройту до численної участи.

О. П.

Клівленд підготовляє збірний виїзд до Вашингтону

Судячи з зацікавлення клівлендської громади вашинґтонськими святкуваннями можна сподіватись, що в п'ятницю, 26 червня половина українського Клівленду буде в дорозі до Вашингтону. Молодечі організації, співочі товариства та цілі родини плянують масовий виїзд. Чується навіть про неукраїнців, що прилучуються до своїх українських приятелів, щоб побачити цю імпрезу. Управа Українських Злучених Організацій — Відділу УККА в Клівленді підготовляє вже організацію цього масового виїзду. Як найпрактичніший і найдешевший середник транспорту вибрано автобуси. Ціна повного переїзду буде коло 15 дол. від особи. Нав'язано вже контакти в справі переночування цілої клівлендської групи у Вашинґтоні. Виїзд автобусів з Клівленду плянується на п'ятницю, 26 червня, год. 9-та вечором, виїзд з Вашинґтону в неділю, 28 червня в год. 2-ій по полудні. Щоб мати заздалеґідь число учасників, Управа просить всіх заінтересованих голоситись якнайскорше до нижче поданих місць, подаючи скількість осіб та бажану резервацію нічлігу. Дальші інформації, евентуальні зміни, та адреси, на які можна складати гроші, будуть своєчасно подані. Зголошення учасників приймають: Кредитова Спілка „Самопоміч", Канцелярія „Рідної Школи", Крамниця Фур-Рибалт, Крамниця З. Єзерський та члени управи: Т. Шмаґала, VI 2-2699, Б. Футей, TU 6-3005, Ю. Оришкевич, FA 1-1305, А. Кармазин, 741-1788, Р. Трешньовський, JA 6-4869, члени управи по годині 6-ій. Для усправнення організації управа просить всі Товариства, що плянують груповий виїзд, подавати зголошення цілої групи та визначити свого зв'язкового, який буде брати участь в організуванню та буде стало поінформований про біжучі справи.

Р. Т.

НТШ влаштовує другу Наукову Конференцію для вшанування 150-річчя народин Тараса Шевченка

Ню Йорк. — Філологічна Секція Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА влаштовує в суботу, 4 квітня 1964 р. в год. 6-тій вечером в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Другу Наукову Конференцію, для вшанування 150-річчя народин Патрона, Тараса Шевченка. Конференцію відкриє директор Філологічної Секції, проф. д-р В. Лев. Першу доповідь про „Повісті Шевченка" виголосить проф. д-р В. Безушко. З черги д-р О. Соколишин говоритиме про „Шевченкіяну в англомовній літературі". Конференція є призначена для ширшого загалу громадянства.

Юний СУМ в Балтиморі віддав поклін Т. Шевченкові

В неділю 22-го березня парохіяльна заля знову була переповнена юнацтвом, родичами Ю. СУМА і гістьми, які прийшли вшанувати 150-ліття народження Т. Шевченка, та віддати йому належний поклін.

Ціла святочна програма відбулася силами Юного СУМА. На гарно прибраній сцені під образ Т. Шевченка молодші юначки Нюся Кузьмів і Маруся Гуцуляк зложили квіти, а ю. сумівський хор під проводом п. І. Радя відспівав „Заповіт".

Святочні промови також виголосили члени Ю. СУМА, одну частину „Життя Т. Шевченка" виголосила юначка А. Войтович, а другу частину „Творчість Т. Шевченка" виголосив юнак впорядник М. Каленюк.

Тут слід згадати, що крім звичайних і збірних деклямацій дуже гарно вийшли вільноручні вправи з прапорцями „Поклін Тобі Тарасе". В цих вправах брало участь понад 20 дітей, яких добре підготовили впорядниці Парася Олексюк і Анна Попіна.

Також мандолінова оркестра з успіхом відограла 4 пісні: Реве та стогне, Думи мої, Ой три шляхи і Віє вітер.

При кінці програми виступив зі словом булавний Ю. СУМА Теодор Кузьміґ. Він щиро подякував присутнім за таку численну участь, а головно подякував виконавцям програми, що так гарно і солідно підготовились до цього великого свята. Свято закінчено піснею „Не пора".

П. К-ів

Короткі вісті

● **У Савді Арабії** відбулось засідання тамошніх мусульманських духовників, які мали розсудити спір між королем Савдом і його молодшим братом князем Фейзалом, прем'єром. Король Савд зажадав від свого брата, щоб той зрікся і передав йому давню повну владу, але Фейзал відмовився і відкликався до релігійних лідерів. Ці останні вирішили, що король Савд має залишитись головою держави, але дійсну владу повинен зберегти молодший, здоровіший і енергійніший Фейзал.

● **Грецький прем'єр 73-літній** Георгій Папандреу виключив з своєї партії Центральної Спілки двох видатних парляментарних послів, що їх назвав лідерами внутрішньо-партійного „бунту": з-посеред 171 парляментарних послів тієї партії 33 голосували проти кандидата на голову парляменту, що його підтримував названий прем'єр. Виключені посли заявили, що прем'єр і голова партії не має права нікого виключати з партії.

Українська Літературно Мистецький Клюб

● **Літературно - Мистецький Клюб у Ню Йорку** влаштовує в п'ятницю 3 квітня ц.р. Вечір, присвячений пам'яті Олександра Архипенка. Участь у вечері братимуть: п-ні Іванна Прийма і пп. Святослав Гординський, Володимир Ласовський і Михайло Островерха. В мистецькій частині вечора виступить Марія Цісик (піяніно) із виконанням Двох прелюдій Шопена і Новелетти Шумана. Початок о год. 8-ій веч.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми:

СПИСОК Ч. 28

Т-во Українських Лікарів, Ню Йорк. З балю Лікарів і Інженерів	$75.00	І. Зарицький, Ню Йорк	$3.00
Т-во Українських Інженерів, Ню Йорк. З балю Лікарів і Інженерів	25.00	С. Сальфетник, Пассейк	3.00
Федеральна Кредитова Кооператива, Шикаґо	25.00	Т. Опарик, Озон Парк	3.00
Ю. Гайовий, Ню Йорк	8.00	П. Василик, Конбург	3.00
д-р В. Кокорудз, Освеґо	5.00	А. Крупський, Дітройт	3.00
В. Семенина, Гемптон	5.00	Е. Катеринюк, Луїсвіл	3.00
І. Кокольський, Вунсакет	5.00	С. Каша, Кларк	3.00
М. Торик, Мек Кіз Ракс	5.00	Р. Тенюк, Форт Вілліямс	3.00
І. Валуш, Філядельфія	5.00	Ю. Гнат, Бронкс	3.00
Г. Косовський, Вілмінгтон	4.00	А. Лещишин, Йонкерс	3.00
П. Пришляк, Діленза	4.00	Дж. Пратчук, Ошава	3.00
М. Бойко, Едмонтон	4.00	М. Стадник, Іст Шикаґо	3.00
		П. Ядлюк, Ансонія	3.00
		В. Кардащук, Шикаґо	3.00
		І. Ганза, Кітімет	2.00
		П. Саварин, Едмонтон	2.00

Українська Служба Божа в американському католицькому семінарі в Арізоні

10-го березня о год 8-ій рано Всесвітліший о. митрат Василь Лаба, сінкел Едмонтонської Дієцезії відправив Службу Божу для питомців семінарії „Реґіна Клері" в Тусоні, Арізона. До Служби Божої служив Всч. о. Михайло Горошко парох української католицької церкви у Фініксі, та пояснив обряди Святої Літургії. Понад сто питомців, що приготовляються до священичого стану, прийняли Святе Причастя. По Службі Божій Всч. о Михайло Горошко виголосив науку про наш обряд і Мовчазну Церкву під большевиками. На просьбу Ректора Семінарії Всесвітліший о. митрат Василь Лаба уділив апостольського благословення питомцям і професорам. Ректор Семінарії, дякуючи Впр. Отцям, говорив про красу і символізм нашого обряду та щиро подякував за відправлену Службу Божу. Всесвітліший о. митрат, відвідуючи Арізону і Всч. о. Михайла Горошка у Фініксі, мав триднівку та взяв з Впр. о. Горошком участь у деканальній конференції у Фініксі. Впр. о. Горошко мав виклад для конференції про „Східні Церкви", і по викладі відповідав на різні запити і давав пояснення зокрема про різні обряди.

● **У столиці Сіяму Банґкоку** промовляв на конгресі „Ради для світових справ і міжнародного права" колишній віце-президент Ричард Ніксон, що його представив зібраним сіямський міністер закордонних справ Танат Хоман. Ніксон, який сам є правником, рішуче виступив проти концепції невтральности для Південної Азії, звернувши увагу, що не вільно повторяти помилки, яку зроблено в Лаосі: тамошні комуністи, всупереч міжнародному договорові і власній згоді на невтральний коаліційний уряд, не виріклись своєї окремої армії і далі воюють за підкорення собі цілої країни.

Ділимося сумною вісткою, що наш Найдорожчий

БРАТ І ШВАГЕР

сл. п.

Роман ДЗЕРОВИЧ

бувший Радник Уряду Скарбового у Львові,

помер несподівано

31-го березня 1964 року,

полишивши в смутку дружину ІВАННУ

і трьох синів.

Горем прибиті:

сестра — ІРЕНА ДЗЕРОВИЧ СТАНЕЦЬКА

шваґер — д-р ВОЛОДИМИР СТАНЕЦЬКИЙ

Похорон відбудеться 4-го квітня 1964 р. о год. 9-ій ранку з греко-католицької Церкви, Торонто, Канада.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

із смутком повідомляє Українське Громадянство про трагічну смерть свого Члена

св. п. ПЕТРА ДНІСТРЯНА

народженого 27-го серпня 1916 року в Лімні, пов. Турка, Західня Україна.

Панахида за Покійного відправиться в п'ятницю, 3-го квітня 1964 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Іст 7-ма вулиця, Ню Йорк.

Похорон відбудеться в суботу 4-го квітня ц. р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення на цвинтар Harten Dill, N. Y.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З великим сумом повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 27-го березня 1964 рокув в Шикаґо, Ілл., відійшла у Вічність по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, наша Найдорожча

МАМА, ДОНЬКА, СЕСТРА І ТЕТА

сл. п. Стефанія з Онишкевичів БЕРЕЗОВСЬКА

Тлінні останки Покійної, після похоронних відправ 30 березня 1964 р. у каплиці заведення Музика та Син і в Катедрі св. о. Миколая, перенесено на Вічний спочинок на цвинтар парафії св. о. Миколая у Шикаґо.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

МИРОСЛАВ ТУРЯНСЬКИЙ, син з дружиною РОМОЮ

СОФІЯ ОНИШКЕВИЧ, мама

ЕМІЛІЯ М. БАРАНСЬКА, сестра з родиною

РОМАН і ВОЛОДИМИР ОНИШКЕВИЧІ, брати, з родиною

●

ПАНАХИДА відбудеться в СУБОТУ 11-го КВІТНЯ ц. р. о год. 9:30 рано в церкві св. ЮРА в Ню Йорку.

ЗІ СПОРТУ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб" Філядельфія — Італійсько - Ам. С. К. Рочестер, футбольні змагання з циклу гор за Чашу ЗДА, відбудуться в неділю, 5-го квітня, о год. 2.30 по полудні на грищі при 29-ій і Камбрія Вулицях у Філядельфії. Якщо „Тризуб" переможе в цій грі італійців — минулорічних аматорських чемпіонів ЗДА, тоді тиждень пізніше мав би він у Філядельфії змагання півфіналу Сходу за Чашу ЗДА з німецькою дружиною „Гота" зі стейту Ню Джерзі.

УСК Ню Йорк — „Джуліяна" Ню Йорк, мистецькі змагання двох претендентів на першуна „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу, відбудуться в неділю, 5-го квітня, о год. 2.30 по полудні на грищі Айнтрахт Овал при 37-ій Вулиці і 20-ій Евню в Асторії, Н. Й.

„Чорноморська Січ" Нюарк — Мадярський С. К. Ню Бронсвік, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи, відбудуться в неділю, 5-го квітня 1964, о год. 2.30 по полудні на грищі Рікрісейшен Парку в Ню Бронсвік, Н. Дж.

Відбиванкові змагання чоловіків за Чашу Української Централі в Пасейк відбудуться в суботу 11-го квітня 1964 в залі Централі при 240 Говп Евню в Пасейку, Н. Дж. Організатором і господарем цих змагань, які відбуваються за апробатою СУАСТ - Схід, є Українська Централя Пасейк, на якої адресу треба слати зголошення до участи на руки Ярослава Германа.

Турнір відбиванки чоловіків і жінок за першість СУАСТ — Схід заповіджений на 25-го квітня в приміщеннях УМСА в Ню Гейвені, Конн. Зголошення учасників приймає ланковий відбиванки СУАСТ — Схід до 18-го квітня на адресу: Dr. M. Snihurowycz, 1 Godwin Street, New Haven, Conn.

—o—

УСК НЮ ЙОРК — „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" 3:0 (2:0)

Нюарк, 29-го березня. — Товариська зустріч двох українських футбольних дружин, які грають в різних ліґах і не мають нагоди змагатися з собою, проходила під знаком молоді, яку випускали з частими змінами провідники обидвох дружин. Хоч на змінах потерпів рівень гри, але симпатики мали нагоду переконатися, що наші клюби мають здібний і надійний нарибок, який зможе прийти на зміну теперішнім змагунам перших складів. Можна було бачити добре опанування м'яча і продумані заграння цих молодих футболістів, яким все ще бракує стрілової притомности і твердоти, бо це приходить з досвідом і гартом у грах зі сильними противниками.

До перерви дружина січовиків мала навіть більше з гри, але вона далеко поступалася продуктивності своїх одноліткiв з Ню Йорку. Брати Вільчаки на крилах „Січі" тягнули напад до воріт УСК-у, але їх хвилювання у підворітних нагодах перешкоджували їм здобутися на сильні і точні стріли. В нападі УСК-у вибивався Скірка, який у вмілій співпраці з поміччю ініціював акції нападу. Кіляр на помочі виказав чималі здібності, але бракує йому ще твердоти. Скірка здобув перші ворота на 30-ій хвилині гри. Хвилину перед перервою Масний підніс вислід з подачі працьовитого Прендерґаста. В другій півгрі обидві дружини не використали карних: для УСК-у Масний стрілом в поперечку, а для „Чорноморської Січі" Спаїч, якого нерішучий стріл відбив Яблевський. На 38-ій хвилині Картері добив головою високу подачу з крила і устійнив вислід змагань.

Склади дружин: УСК Ню Йорк: Яблевський (Копчук), Фрайтаґ, Цап, Картері, МекВілкен, Кіляр, Мулвой, Скірка, Прендерґаст, Масний (Соловейко), Клівецка. „Чорноморська Січ" Нюарк: Голуб (Бренич), Саварин (Савицький), Савицький (Черемха), Синлик (Паньків), Каздоба, Понось (Воробець), В. Вільчак, Ґомез (Саварин), Дудра (Калиновський), Л. Вільчак (Сольчаник).

Нерішучий суддя дозволяв на непотрібні дискусії та давав собі накидати рішення. Глядачів 500. **в. с.**

ДВА УКРАЇНСЬКІ ЮНАКИ В ЗБІРНІЙ ЗДА

Олександер Маркіян Попович, репрезентант ЗДА в юнацькій футбольній дружині, яка бере участь в першостях Північної і Центральної Америки в Ґватемалі.

Серед вісімнадцятьох вибраних юнаків футболістів, які репрезентують ЗДА на турнірі за першість Північної і Центральної Америки в днях 2—17 квітня в Ґватемалі, є п'ятнадцять уродженців ЗДА, два українці, народжені на еміґрації в Німеччині та один уродженець Італії. Цими двома українськими репрезентантами є Олександер М. Попович, змагун УСК-у Ню Йорк, і Роман Куц — змагун сумівських „Крил" з Шикаґо.

О. Попович народився в 1947 році в Авґсбурґу, Німеччина. Футбол почав він грати в дружині новаків УСК-у Ню Йорк в роках 1957—1959. Опісля перейшов він до дружини учнів, яка здобула для УСК-у чемпіонат своєї ліґи і чашу стейту. Від 1962 року Олесь змагається в дружині юнаків УСК-у, здобуваючи дальше успіхи для дружини та вибиваючись серед юнаків на одного з кращих змагунів. Починаючи від новака, молоденький Попович був постійно вибираний до репрезентацій своїх груп і ліґ.

З нагоди участи в дружині юнаків ЗДА на міжнародних першостях бажаємо обидвом українським репрезентантам Олександрові Поповичеві і Романові Куцеві гарних успіхів, якими вони здобувають славу не лише собі, але і своїм клюбам та взагалі українським спортовцям. **в. с.**

—o—

ВИСЛІДИ ПЕРШОСТЕЙ СТОЛОВОЇ СИТКІВКИ СУАСТ — ПІВНІЧ

Для доповнення допису, поміщеного минулого тижня про успіхи шикаґівських „Левів" у першостях столової ситкiвки СУАСТ — Північ, подаємо всі висліди цих першостей з 14 березня в Дітройті:

Дружинові змагання чоловіків.

1. „Леви" Шикаґо в складі: Р. Вірщук, Е. Вовк і Є. Щебльовський.
2. „Черник" I Дітройт: Я. Дідушак, Р. Дуда і З. Готра.
3. „Черник" II Дітройт: Т. Пастух, Л. Кіналь і Пашкевич.
4. „Крила" Шикаґо: С. Боднар, В. Абрамюк і Б. Олексин.
5. „Черник" III Дітройт: Б. Посмітюх, Р. Байко і Б. Сливка.

Дружинові змагання юнаків.

1. „Крила" Шикаґо: М. Сидельник, Б. Кулик і І. Дудзяк.
2. „Скала" Клівленд: Я. Краснянський, І. Цішкевич і М. Добрянський.
3. 7-ий Курінь УПЮ Шикаґо: З. Дершко, Т. Ліськевич і А. Мельник.

Іншими учасниками цих змагань, переведених системою „мінус два", були: „Орлик" I Дітройт (М. Данченко, Ю. Футяк і А. Миколенко), „Орлик" II Дітройт (М. Михайлюк, В. Крижанівський і М. Хрін), „Скала" II Клівленд (М. Бідяк, С. Петришин і В. Кітраль) і 7-ий Курінь УПЮ II Шикаґо (А. Бойкевич, О. Кашуба і Б. Буксар).

Змагання жінок.

1. Оля Боднар — „Крила" Шикаґо.
2. Калина Ткачук — „Черник" Дітройт.
3. Совіра Куляс — „Крила" Шикаґо.
4. Віра Мицьо — „Крила" Шикаґо.

Змагання чоловіків.

1. Едвард Вовк — „Леви" Шикаґо.
2. Зенон Готра — „Черник" Дітройт.
3. Євген Щебльовський — „Леви" Шикаґо.

Змагання юнаків.

1. Анатолій Миколенко — „Орлик" Дітройт.
2. І. Дудзяк — „Крила" Шикаґо.
3. М. Сидельник — „Крила" Шикаґо.

Змагання доросту.

1. Роман Бойкевич — 7-ий Курінь УПЮ Шикаґо.
2. Данило Григорчук — 7-ий Курінь УПЮ Шикаґо.
3. Олег Скубяк — 7-ий Курінь УПЮ Шикаґо.

Подвійна гра чоловіків.

1. Е. Вовк і Р. Вірщук — „Леви" Шикаґо.
2. З. Готра і Т. Пастух — „Черник" Дітройт.
3. Р. Дуда і Я. Дідушак — „Черник" Дітройт.
4. С. Боднар і В. Абрамюк — „Крила" Шикаґо.

В комісії проводу змагань з рамени СУАСТ — Північ були: Є. Обухівський, М. Шумило, Р. Завадович, Р. Вірщук і Т. Пастух. Господарем змагань було УСТ „Черник", яке влаштувало теж після змагань прийняття для учасників у своїй клюбовій домівці.

—o—

ЖІНКИ „ЛЕВІВ" ПЕРШУНОМ ВІДБИВАНКИ СУАСТ — ПІВНІЧ

У відбиванковому турнірі жінок за першість СУАСТ — Північ, який відбувся 21 і 22 березня в Дітройті, взяло участь сім дружин, які в змаганнях кожний з кожним по два сети зайняли місця в такому порядку: „Леви" Шикаґо з рахунком сетів 12:0, „Черник" II Дітройт — 8:4, „Крила" Шикаґо — 7:5, „Орлик" Дітройт — 7:5, „Черник" I Дітройт — 4:8, „Скала" Клівленд — 3:9, „Леви" II Шикаґо — 1:11. Дружина першунів СУАСТ — Північ — „Левів" грала в складі: Х. Лушпинська, М. Білинська, О. Пілецька, Д. Дика, А. Мандзій і В. Барановська. Господарем турніру був осередок СУМА ім. П. Орлика в Дітройті, а проводили турніром в імені його організатора — СУАСТ — Північ, його містоголова Євген Обухівський і орг. референт Ігор Білинський.

УСПІХ „УКРАЇНИ" ТОРОНТО В МИСТЕЦТВАХ ВІДБИВАНКИ КАНАДИ

Відбиванкові змагання за мистецтво Канади відбулися 14-го березня у Вінніпеґу з участю 14 чоловічих і 8 жіночих дружин. Дружина „України" з Торонта в складі: І. Ігнатович, Твідлі, Чернявський, Трофимович, Н. Ігнатович, Бідяк і Келембет дійшла в цьому турнірі до півфіналу, в якому зустрінулася з чемпіоном Канади дружиною УМСА з Гемилтону. Перший сет виграла „Україна" 15:11, другий програла 5:15, а в третьому українці провадили 7:0 і після напруженої гри з досвідченими відбиванкарами Гемилтону програли вислідом 16:18. Цей самий Гемилтон здобув першість, перемігши у Фіналі „Польонію" з Монтреалу 15:7 і 15:8.

—o—

„ДОВБУШ" ЗДОБУВ ПРАВО НА УЧАСТЬ В ПЕРШОСТЯХ НОВОЇ АНГЛІЇ

Жіноча дружина відбиванки „Довбуша" з Ню Гейвен буде репрезентувати вже четвертий раз західній район Нової Англії в першостях Нової Англії, які відбудуться 4-го квітня у Спрінґфілд, Масс. Ця українська дружина, яка грає під фірмою УМСА з Ню Гейвену, перемогла 21-го березня третій раз в районових мистецтвах шістку УМСА з Торінґтону і цією виграною 3:2 закваліфікувалася до першостей Нової Англії, в яких візьмуть участь дружини шести стейтів. Останню перемогу здобули „довбушанки" в складі: М. Антонишин, Є. Грузинова, М. Маковська, З. Снігурович, В. Ширай і Л. Чайківська. **М. Я.**

Різдво в Монтреалі

Цьогорічний Празник Різдва Христового, не зважаючи на робочий день, пройшов у святочному настрою та молитовному піднесенні. Кожна українська родина в Навечер'я Різдва засіла до спільного Свят-Вечора, зберігаючи, в границях можливостей різдвяні традиції та вщіплюючи їх в молоде покоління. Українські церкви обидвох віровизнань в часі святочних Богослужб були переповнені вірними.

По хатах ходили колядники, збираючи лепти на різні релігійно-національні потреби. Їх радо приймали. Зібрано з коляди приблизно 7.000, долярів.

До піднесення настрою причинилися українські святочні радіопередачі. Передачі радіопрограми „Говорить Монтреаль", під керівництвом п-ства Є. і М. Орищуків, відбулися двома наворотами в Навечер'я Різдва, 6 січня 1964 р. о год. 5 - 6 попол. та від год. 8 - 9 вечора. В тій передачі виступав зі святочним привітом у французькій та українській мовах сам посадник міста Монтреалю п Жан Драпо. З українців передавали привіти Впр. о. д-р Михайло Залеський, декан католицького протопресвітеріяту, о. Федір Легенюк — від православної Церкви, проф. О. Кушнір — голова місцевого Відділу КУК-у та всі громадські організації.

Різдвяна передача „Українського Час"-у, під керівництвом В. Гладуна та І. Опарика, зі словом привіту о. Олександра Костюка — настоятеля Церкви Покрови св. Богородиці та колядками дітей була подана також двома наворотами, а саме на Свят - Вечір від год. 10 - 11-ої ночі та на Різдво від год. 5 - 6-ої пополудні.

Була також окрема передача, спонзорована Парохією Успення Божої Матері на Розементі, на Свят-Вечір від год. 9.30 - 10-ої вечора, зі святочним словом о. дек. проф. М. Залеського.

Вкінці на хвилях СіБіСі з призначенням на цілу Канаду була спеціяльна українська різдвяна передача на Свят-Вечір від год. 11 - 12 ночі, зі словом привіту о. мітр. прот. В. Слюзара.

Про українські свята Різдва Христового були довші згадки та інформації у французькій та англійській пресі, а також в радіо й телевізії.

Заслуговує на окреме відмічення телевізійна програма на Різдво від год. 4 - 4.30 пополудні на англійській сітці канал 12, присвячена виключно українським Різдвяним Святам. В програмі передачі, яку виконували українські діти, були інтерв'ю з дітьми про українські звичаї, коляди та танці у виконанні школи Петра Марунчака.

У найбільшому французькому щоденнику „Ля Прес" ч. 72 з дня 8 січня ц. р. на заголовній сторінці появилася прекрасна світлина п-и Романи Саґаш з Реджайни з традиційним колячем-булкою в руках, а побіч зі снопом жита.

о. Федір Легенюк

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 4-го КВІТНЯ 1964 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158 Відд. в год. 8-ій веч. в залі УНДому при 216-218 Grand St., Brooklyn, N. Y. Проситься вирівняти вкладки. — Ю. Павчак, предс., П. Дубовецький, секр.

СЕРЕДА, 8-го КВІТНЯ 1964 р.

МОНТРЕАЛЬ, Канада. Річні загальні збори 473-го Відд. о год. 8-ій веч. в долішній залі УНО при 405 Фермонд Захід. Порядок дня: 1. Відкриття зборів і вибір президії. 2. Відчитання протоколу заг. зборів з 1963 р. 3. Звіт Управи Відділу. 4. Звіт Контр. Комісії. 5. Вибір нової управи й керівних органів. 6. Вільні внески й запити. Участь усіх членів Відділу є обов'язкова. За Управу: В. Будковський, секретар, Й. Чайковський, фін. секр., М. Ґраб, голова. Управа пригадує, що членські вкладки можна вплачувати у Централі Укр. Нац. Кред. Спілки в Монтреалі при вул. Гарисон ч. 5213 або в Станицях, при Т-ві „Просвіта" та на Роземонті, в урядових годинах.

Посмертні згадки

ОМЕЛЯН РАДИЩ, дипл. інж. член 131 Відд УНС ім. митр. А. Шептицького при ООЧСУ в Шикаґо, помер ненадійно 18 лютого 1964 р. на 56 році життя. Покійний народився 12 березня 1907 р. в Ілинцях, пов. Снятин, Україна. Залишив в глибокому смутку дружину Степанію та сина Юрія. Похоронено Покійного на цвинтарі св. Миколая в Шикаґо.

Вічна Йому Пам'ять.

Управа Відділу

ТАРЗАН, ч. 5215. Тарзанів плян.

AFTER THE UNFORTUNATE HUNTING PARTY HAD RETURNED TO CAMP, TARZAN SINGLED OUT THE POLICE COMMISSIONER. "I HAVE BECOME VERY SUSPICIOUS--" HE SAID BLUNTLY.

"THUS, FOR BOBBY'S SAKE, I INSIST UPON HEADING TOWARD LEOPOLDVILLE THE FIRST THING IN THE MORNING--"

"THAT WAY, WE WILL HAVE NO CAUSE TO WORRY ABOUT ANY MORE 'ACCIDENTS' TAKING PLACE..."

Після того, як нещаслива ловецька партія вернулася до табору, Тарзан гостро сказав на самоті до комісара поліції: — Я став дуже підозрливим.

— І так для добра Боббі я вимагаю, щоб ми негайно вранці прямували до Леополдвіллу . . .

— Таким способом ми не матимемо більше причини турбуватися можливими випадками.